

Miljöförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Datum:
2026-01-05

Diarienummer:
MHN-2025-00532

Handläggare:
Hanna Leidholdt

Yttrande gällande detaljplan för del av Boländerna 5:3 och Brillinge 4:4 (vattenverk Gränby)

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

1. **att** överlämna yttrandet daterat 21 januari 2026 till plan- och byggnadsnämnden.

Ärendet

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra ett nytt vattenverk med kringanläggning på östra delen av Gränbyfältet. Planområdet befinner sig i direkt anslutning till det befintliga vattenverket i Gränby.

Syftet med vattenverket är en del i att säkra dricksvattenförsörjningen för Uppsala stad fram till minst år 2050. Den nya anläggningen har en utbredning som möjliggör att marken mellan det föreslagna vattenverket och Österleden är byggbar i framtiden. Utbredningen har också begränsats för att säkerställa att ett rekreationsstråk kan tillskapas mellan vattenverket och hagmarken. Den mark inom planområdet som inte bebyggs regleras som prickmark för att säkerställa dagvattenhantering, och i den mån som är möjligt, nyttjas för rekreation för att understödja upplevelsevärdena i det planerade rekreationsstråket mellan Gamla Uppsala och Slavsta.

Detaljplanen har en viss negativ påverkan på jordbruksmark då man tar brukningsvärd jordbruksmark i anspråk. Ett vattenverk bedöms som ett väsentligt samhällsintresse varför det bedöms lämplig att ta marken i anspråk.

Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att ett genomförande av detaljplan för Del av Boländerna 5:3 och Brillinge 4:4 inte kan antas medföra risk för betydande miljöpåverkan. Därmed behöver en strategisk miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken 6 kapitlet inte genomföras.

Beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningen. Miljöförvaltningen har tagit hänsyn till barnperspektivet främst genom att granska buller, solljus, luftkvalitet och förorenad mark för att bidra till att säkerställa en god miljö att visats i. Ärendet bedöms inte ha konsekvenser sett ur perspektiven för jämställdhet eller näringsliv.

Föredragning

Luftföroreningar

Miljöförvaltningen bedömer att genomförandet av detaljplanen inte medför någon risk för att gällande miljökvalitetsnormer för luft överskrids. Mot bakgrund av detta anser miljöförvaltningen att det inte finns behov av att ta fram någon fördjupad utredning avseende luftföroreningar.

Buller

Då det inte finns någon störningskänslig bebyggelse i närheten av planområdet gör miljöförvaltningen bedömningen att en bullerutredning inte är nödvändig i samband med detaljplanens framtagande.

Markföroreningar

Miljöförvaltningen har ingen kännedom om påträffade föroreningar inom planområdet.

Ytvatten

I samband med planarbetet har en dagvattenutredning tagits fram, som beskriver en möjlig hantering av dagvattnet inom kvartersmark. Under förutsättning att föreslagna åtgärder för rening och fördröjning av dagvattnet som föreslås i dagvattenutredningen vidtas, bedömer miljöförvaltningen att genomförande av detaljplanen inte medför en risk för att försämra möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormen för ytvattnet.

Enligt skyfallskarteringen finns det lågpunkter inom planområdet som riskerar att översvämmas vid extrema regn. Miljöförvaltningen ser därför behov av att höjdsättningen av hus och gator sker med hänsyn till risken för skador på byggnader vid översvämning.

Enligt planbeskrivningen regleras på plankartan att alla lösningar inom planområdet ska vara täta, att en släckvattenzon ska anläggas och att marken ska saneras innan startbesked får ges. Miljöförvaltningen kan inte se att en sådan reglering återfinns på plankartan och anser att uppgiften eller plankartan kan behöva ses över så att båda delarna stämmer överens med varandra och valda försiktighetsmått framgår tydligt.

Grundvatten

Planområdet ligger utanför vattenskyddsområdet och inom känslighetsklassen måttlig enligt Måsen. Miljöförvaltningen bedömer att genomförandet av planen inte medför risk att försämra möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormer för grundvattnet.

Jordbruksmark

I miljöbalkens 3 kapitel 4 § slås fast att jordbruk är av nationell betydelse. Det innebär att brukningsvärd jordbruksmark endast får bebyggas om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen, och om behovet inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Miljöförvaltningen

instämmer med bedömningen att ett vattenverk kan anses vara av väsentligt samhällsintresse och det därför är lämplig att ta marken i anspråk.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 5 januari 2026
- Bilaga 1, Förslag till yttrande
- Bilaga 2, Översiktskartor

Miljöförvaltningen

Linda Jacobson
Förvaltningsdirektör

Datum:
2026-01-21

Diarienummer:
MHN-2024-320

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Yttrande

Handläggare:
Hanna Leidholdt

Uppsala kommun
Plan- och byggnadsnämnden
753 75 UPPSALA

Yttrande över detaljplan för del av Boländerna 5:3 och Brillinge 4:4, samråd

Remiss från plan- och byggnadsnämnden, diarienummer PBN 2023-003232.

Remisstid: 28 november 2025 till 9 januari 2026. Förlängd svarstid har beviljats till 23 januari 2026.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (nämnden) har följande synpunkter på:

Jordbruksmark

Nämnden vill påpeka att brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för genomförande av planen och att detta endast får göras för tillgodose ett väsentligt samhällsintresse som inte kan tillgodoses på annan plats. Nämnden förutsätter att alternativa lokaliseringar har utretts.

Luftföroreningar

Nämnden bedömer att genomförandet av detaljplanen inte medför någon risk för att gällande miljökvalitetsnormer för luft överskrids. Mot bakgrund av detta anser nämnden att det inte finns behov av att ta fram någon fördjupad utredning avseende luftföroreningar.

Buller

Då det inte finns någon störningskänslig bebyggelse i närheten av planområdet gör nämnden bedömningen att en bullerutredning inte är nödvändig i samband med detaljplanens framtagande.

Markföroreningar

Nämnden har ingen kännedom om påträffade föroreningar inom planområdet.

Ytvatten

I samband med planarbetet har en dagvattenutredning tagits fram, som beskriver det en möjlig hantering av dagvattnet inom kvartersmark. Under förutsättning att föreslagna åtgärder för rening och fördröjning av dagvattnet som föreslås i dagvattenutredningen vidtas, bedömer nämnden att genomförande av detaljplanen inte medför en risk för att försämra möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormen för ytvattnet.

Enligt skyfallskarteringen finns det lågpunkter inom planområdet som riskerar att översvämmas vid extrema regn. Nämnden ser därför behov av att höjdsättningen av hus och gator sker med hänsyn till risken för skador på byggnader vid översvämning.

Enligt planbeskrivningen regleras på plankartan att alla lösningar inom planområdet ska vara täta, att en släckvattenzon ska anläggas och att marken ska saneras innan startbesked får ges. Nämnden kan inte se att en sådan reglering återfinns på plankartan och anser att uppgiften eller plankartan kan behöva ses över så att båda delarna stämmer överens med varandra och valda försiktighetsmått framgår tydligt.

Grundvatten

Planområdet ligger utanför vattenskyddsområdet och inom känslighetsklassen måttlig enligt Måsen. Nämnden bedömer att genomförandet av planen inte medför risk att försämra möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormer för grundvattnet.

Hållbar utveckling

Förnybara resurser och giftfria material ska användas i så stor utsträckning som möjligt för att bidra till möjligheten att uppnå en hållbar och långsiktig utveckling i Uppsala kommun samt för att Sveriges miljömål ska uppnås. Exempel på detta kan vara att förnybara energikällor används för energiförsörjning, att giftfria och klimatvänliga material används i dess uppbyggnad och att gröna ytor skapas med lokalt förekommande arter som kan bidra till en ökad biodiversitet.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Klara Ellström
ordförande

Susanna Nordström
nämndsekreterare

Översiktskartor

Detaljplan för Del av Boländerna 5:3 och Brillinge 4:4

Figur 1. Flygbild över planområdet med fastighetsgränser och fastighetsbeteckningar. Planområdet markerat med röd linje.

Figur 2. Kartbild som visar illustrationer över möjlig gestaltning, sett från ovan. Framtagen av Norconsult Sverige AB.